

דבי רב שילא אמרי דרשא נוספת מפסוק זה:

כיון שבאה לידו של אדם דבר עבירה פעם ראשונה ושניה ואינו חוטא. שוב [מכאן ואילך] אינו חוטא.

שנאמר: "רגלי חסידיו ישמור".

וכך פירוש הפסוק: "רגלי חסידיו", כשהאדם נהג בחסידות שתי פעמים, ו"רגל" פירושו פעם, כמו שנאמר במדבר כב "שלש רגלים", ופירושו שלש פעמים] — ישמור אותו ה' מן החטא.

וכעין דברי דבי רב שילא [שה' שומר על חסידיו מלחטוא] אמר גם ריש לקיש:

אמר ריש לקיש: מאי דכתיב מה כוונת הכתוב [משלי ג]: "אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן"?

מי שבא לטמא [ללכת בדרך הטומאה] אין עוזרים לו משמים להטמא. אלא רק פותחין לו אפשרות לעשות כרצונו.

ואילו הבא לטהר [ללכת בדרך הטהורה] — מסייעין עוזרים לו משמים.

וכך פירוש הפסוק: אם אדם בא להתחבר ללצים, "הוא" בעצמו יליץ, ולא יעזרוהו משמים.

ואילו לענוים — "יתן חן", מי שבידו לתת חן. שהוא הקדוש ברוך הוא.

תנא דבי רבי ישמעאל משל לדברי ריש לקיש. (21)

משל לאדם שהיה מוכר נפט שריחו רע, ואפרסמון שריחו טוב. בא הלוקח למדוד נפט, אומר לו המוכר: מדוד אתה לעצמך. [מפני שריחו רע אין המוכר רוצה לגעת בו].

בא הלוקח למדוד אפרסמון, אומר לו המוכר: המתן לי עד שאמדוד איתך כדי שנתבסם אני ואתה.

וכיוצא בזה הבא ליטמא אין עוזרים לו, ואילו הבא להטהר מסייעין בידו.

הגמרא מביאה ברייתא נוספת של תנא דברי רבי ישמעאל:

תנא דבי רבי ישמעאל:

עבירה מטמטמת — סותמת לבו של אדם שלא יכנס בו שום חכמה.

שנאמר [ויקרא יא] בענין איסור אכילת שרצים: "ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם". "ונטמתם" הכתוב בתורה, חסרה בו אות א', לכן אל תקרי "ונטמאתם", אלא — "ונטמטם".

והגמרא מביאה ברייתא נוספת הדנה בפסוק זה:

תנו רבנן:

נאמר: "ולא תטמאו בהם, ונטמתם בהם" ולכאורה יש כאן כפל לשון. [שהרי כבר נאמר "ולא תטמאו בהם" ופשוט שהנטמא הוא טמא].

מכאן דרשו: אדם שנטמא את עצמו מעט,

21. פלא שתנא דבי רבי ישמעאל מביא משל לדברי אמורא [ריש לקיש]. ובעין יעקב הגירסא